

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ

FIȘĂ DE INFORMARE

Introducerea planului de prevenire,
pregătire și răspuns al Uniunii la
crizele sanitare

COM(2025)745

Autor:

Alina I. Novac

Data:

02 martie 2025

Publicațiile direcției pot fi accesate prin
următorul link: www.cdep.ro

1. **Data adoptării:** 28.11.2025; responsabil: [Olivér Várhelyi](#) comisar pentru sănătate și bunăstarea animalelor, [DG SANTE](#)
2. **Denumire document:** Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - ***Introducerea planului de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii la crizele sanitare***
3. **Date de identificare:** [COM\(2025\)745](#)
4. **Tipul documentului:** nelegislativ
5. **Stadiul actual:** Parlamentul European: - [etapă pregătitoare](#) – comisie responsabilă – Comisia pentru sănătate publică ([SANT](#))
6. **Alte informații:** Comunicarea este însoțită de Documentul de lucru al Comisiei – [SWD\(2025\)393](#) - Reuniunea Consiliului Ocuparea Forței de Muncă, Politică Socială, Sănătate și Consumatori(Sănătate) [16 iunie 2026](#)

REZUMAT

Planul de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii la crizele sanitare consolidează arhitectura de pregătire a Uniunii Europene în materie de sănătate și reprezintă una dintre acțiunile-cheie enumerate în [Strategia privind o Uniune a pregătirii pentru situații de criză](#), precum și o cerință prevăzută la [articolul 5 din Regulamentul \(UE\) 2022/2371 privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate](#).

Planul prezintă cadrul de guvernanta al UE în caz de criză sanitară, care variază de la capacitățile și resursele disponibile, la mecanisme de sprijin și supraveghere, în toate etapele procesului de gestionare a crizelor. Acesta consolidează capacitățile UE de a proteja cetățenii din întreaga Uniune și de a menține continuitatea serviciilor esențiale prin furnizarea unui cadru cuprinzător pentru prevenirea crizelor sanitare, pregătirea pentru acestea, răspunsul la acestea și redresarea în urma acestora. Pe baza lecțiilor învățate, punerea în aplicare a acestui plan urmărește construirea unei [uniuni europene a sănătății](#) mai puternică și mai favorabilă incluziunii, asigurându-se că toată lumea este protejată în fața amenințărilor transfrontaliere la adresa sănătății.

Cuvinte-cheie: prevenirea bolilor, epidemiilor, cooperare transfrontalieră, sănătate publică, gestionarea crizelor, criză sanitară, situații de criză, strategie europeană, sănătate publică

CUPRINS

I. CONTEXT.....	3
II PREZENTAREA COMUNICĂRII.....	3
III. POZIȚII ALE INSTITUȚIILOR EUROPENE.....	5
IV. INFORMAȚII ȘI EVOLUȚII REFERITOARE LA SITUAȚIA DIN ROMÂNIA.....	5
Alte informații utile.....	7

I. CONTEXT

În ultimii ani, UE și-a consolidat semnificativ arhitectura de securitate în domeniul sănătății pentru a-și îmbunătăți pregătirea și capacitatea de răspuns la viitoarele crize sanitare. Comisia, statele membre și agențiile UE au luat măsuri decisive pentru o Uniune Europeană a Sănătății mai puternică și mai rezilientă, având ca scop întărirea capacității UE de a preveni, pregăti și răspunde la crizele sanitare.

Planul Uniunii este strâns legat de alte inițiative ale Comisiei, inclusiv de [Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice](#), de [Strategia europeană de securitate internă](#), de [Strategia de sprijinire a contramăsurilor medicale împotriva amenințărilor privind sănătatea publică](#) și de [Strategia privind constituirea de stocuri la nivelul UE](#). Acesta reflectă, de asemenea, [raportul Niinistö privind nivelul de pregătire al Uniunii Europene](#) care subliniază că domeniul sănătății reprezintă o prioritate majoră și o urgență strategică în eforturile consolidării capacității Europei de a face față provocărilor tot mai complexe în materie de securitate.

Comunicarea pornește de la constatarea că impactul crizelor sanitare depășește dimensiunea strict medicală, afectând funcționarea pieței interne, continuitatea serviciilor esențiale, lanțurile de aprovizionare și coeziunea socială, ceea ce impune o abordare europeană coerentă, complementară strategiilor naționale. Comunicarea plasează planul Uniunii în sistemul instituțional și operațional deja consolidat, prin rolurile întărite ale [Centrului european de prevenire și control al bolilor](#) (ECDC) și [Agenției europene pentru medicamente](#) (EMA) și prin funcția [Autorității europene pentru pregătire și răspuns](#) (HERA) în zona contramăsurilor medicale, precum și prin interacțiunea cu instrumente de solidaritate și sprijin operațional ale Uniunii.

II. PREZENTAREA COMUNICĂRII

Planul Uniunii pentru prevenirea, pregătirea și răspunsul la crizele sanitare stabilește un cadru coordonat la nivelul UE pentru a răspunde eficient la amenințările transfrontaliere la adresa sănătății, completând planurile naționale și consolidând capacitatea Europei de prevenire, pregătire și reacție rapidă.

Planul contribuie la implementarea [Strategiei Uniunii Europene privind o uniune a pregătirii pentru situații de criză](#), fundamentată pe o abordare integrată la nivelul întregii administrații¹ și al societății². Prin luarea de măsuri la nivelul UE, planul Uniunii:

- consolidează coordonarea privind pregătirea pentru crizele sanitare și răspunsul la acestea;
- sporește eficiența prin evitarea dublării eforturilor și prin promovarea utilizării optime a resurselor și a instrumentelor existente.

Planul stabilește un cadru pentru:

- activitățile legate de prevenirea crizelor sanitare, pregătirea și răspunsul la acestea, în cadrul tuturor serviciilor Comisiei, Consiliului, agențiilor și organelor UE, precum și
- interacțiunile și coordonarea cu organisme internaționale relevante în cadrul unei abordări coordonate („O singură sănătate”³) care are în vedere toate riscurile, întreaga administrație și întreaga societate.

Domeniul de aplicare al planului Uniunii se extinde la amenințările de origine biologică, chimică, de mediu și necunoscută și alte amenințări transfrontaliere pentru sănătate, astfel cum se prevede la articolul 2 din [Regulamentul \(UE\) 2022/2371](#).

Planul Uniunii acoperă cele patru etape ale ciclului de gestionare a crizelor sanitare:

¹ Strategia include adoptarea unei abordări mai proactive, la nivelul întregii administrații, a gestionării crizelor, atât în sectorul civil, cât și în cel militar.

² Abordarea strategiei la nivelul întregii societăți înseamnă că comunitățile locale, organizațiile societății civile, partenerii economici și sociali, cadrele universitare și alți actori esențiali joacă un rol în promovarea unei culturi a pregătirii în întreaga UE.

³ „O singură sănătate” este o abordare care recunoaște interconexiunea dintre sănătatea umană, cea animală și cea a mediului, promovând colaborarea interdisciplinară pentru a preveni, a detecta și a răspunde amenințărilor la adresa sănătății.

1. Prevenirea crizelor sanitare și pregătirea pentru acestea prin acțiuni precum:

- raportare periodică a statelor membre privind planurile naționale de prevenire, pregătire și răspuns;
- coordonare cu Comisia prin [Comitetul pentru securitate sanitară](#) pentru dezvoltarea și alinierea planurilor naționale;
- [Centrul european pentru prevenirea și controlul bolilor](#) (ECDC) va evalua capacitățile de pregătire prin ([Instrumentul de autoevaluare a pregătirii pentru situații de urgență în domeniul sănătății](#) (PHEPA)), în conformitate cu [Regulamentul delegat \(UE\) 2024/1232 al Comisiei](#). ECDC oferă țărilor recomandări de consolidare a capacităților;
- consolidarea sistemelor de sănătate și a personalului medical, inclusiv promovarea vaccinării;
- rezervarea capacităților de producție de vaccinuri prin [EU FAB](#) pentru situații de urgență;
- utilizarea mecanismelor UE de sprijin operațional, precum Grupul operativ în domeniul sănătății și mecanismul de protecție civilă.

O dată la trei ani, statele membre trebuie să raporteze Comisiei cum își planifică acțiunile de prevenire, pregătire și răspuns, utilizând un model de raportare prevăzut în [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) 2023/1808 al Comisiei](#), care include:

- implementarea capacităților în temeiul [Regulamentului sanitar internațional](#) (RSI) al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS);
 - acordurile de interoperabilitate între sectorul sănătății și alte sectoare relevante guvernanta, capacitatea și resursele;
 - planurile naționale de răspuns care pentru probleme precum epidemiile, rezistența la antimicrobiene, infecțiile asociate asistenței medicale și alte amenințări transfrontaliere grave pentru sănătate;
 - acțiunile întreprinse pentru a acoperi lacunele identificate;
- coordonarea între regiuni și sectoare de la nivel transfrontalier.

2. Detectarea și evaluarea amenințărilor la adresa sănătății, prin acțiuni precum:

- consolidarea supravegherii și detectării prin laboratoare de referință UE;
- promovarea schimbului de informații și a interoperabilității datelor pentru o reacție coordonată la crize sanitare;
- sprijinirea evaluării integrate a amenințărilor, a analizei riscurilor și a mecanismelor de alertă timpurie la nivel național și european;
- implicarea agențiilor UE (ECDC, EMA, EFSA⁴) în evaluări rapide ale riscurilor pentru a fundamenta răspunsul bazat pe date și dovezi;
- activarea evaluărilor de risc în cazul unor amenințări transfrontaliere;
- contribuția coordonată a agențiilor UE (ECDC, EMA, EFSA, ECHA⁵, AEM⁶, EUDA⁷, Europol) la evaluarea impactului asupra sănătății publice și a măsurilor necesare.

3. Răspunsul la o criză sanitară, prin activități precum:

- coordonarea contramăsurilor medicale, cu sprijinul Consiliului HERA, pentru asigurarea disponibilității și accesului la acestea;
- îmbunătățirea comunicării de criză și mobilizarea cercetării și a fondurilor de urgență de către statele membre;
- posibilitatea recunoașterii unei urgențe de sănătate publică la nivelul UE, care activează resurse și competențe suplimentare, pe baza analizei Comitetului consultativ;
- activarea Consiliului de criză sanitară pentru coordonarea furnizării și accesului la contramăsuri medicale în situații de urgență⁸;

⁴ [Autoritatea europeană pentru siguranța alimentară](#)

⁵ [Agenția europeană pentru produse chimice](#)

⁶ [Agenția europeană de mediu](#)

⁷ [Agenția Uniunii Europene privind drogurile](#)

⁸ Regulamentul (UE) 2022/2372 al Consiliului, JO L 314, 6.12.2022, p. 64.

- asigurarea asistenței medicale transfrontaliere, inclusiv evacuări, sprijin medical și urmărirea contactilor, în cooperare cu mecanismele UE de gestionare a crizelor (UCPM⁹, [ReliefEU](#));
- utilizarea [Mecanismului integrat pentru un răspuns politic la crize](#) (IPCR) pentru coordonarea politică rapidă la nivelul UE.

4. Redresarea în urma unei crize sanitare, prin:

- efectuarea de analize în timpul și după crize pentru a extrage lecții și a îmbunătăți reacția viitoare;
- transformarea lecțiilor învățate în reforme, actualizări legislative și planuri de pregătire mai eficiente, inclusiv sisteme de sănătate mai reziliente;
- evaluarea independentă a eficacității politicilor de răspuns și redresare;
- integrarea dimensiunii sociale și economice, cu accent pe grupurile afectate disproporționat și pe promovarea echității și incluziunii.

III. POZIȚII ALE INSTITUȚIILOR EUROPENE

Comitetului European al Regiunilor (CoR)

La 04 februarie 2026, **Comisia pentru resurse naturale (NAT) din cadrul Comitetului European al Regiunilor (CoR)** a formulat o [poziție politică](#) privind pregătirea pentru crize, inclusiv dimensiunea sănătății. Documentul subliniază necesitatea unei coordonări mai puternice între toate nivelurile de guvernare și evidențiază rolul esențial al autorităților locale și regionale în implementarea măsurilor de pregătire și răspuns. Membrii comisiei au reafirmat rolul central al orașelor și regiunilor în gestionarea crizelor, aceste fiind primele afectate și responsabile pentru menținerea continuității serviciilor esențiale.

[Proiectul de](#) aviz urmează să fie supus adoptării în sesiunea COR din 6 mai 2026. Prin acest demers, CoR își propune să consolideze rolul autorităților locale și regionale, să clarifice responsabilitățile între niveluri și să formuleze propuneri concrete privind gestionarea aprovizionării, creșterea rezilienței lanțurilor de aprovizionare, întreținerea infrastructurii, dezvoltarea capacităților de răspuns la criză și consolidarea cooperării transfrontaliere.

IV. INFORMAȚII ȘI EVOLUȚII REFERITOARE LA SITUAȚIA DIN ROMÂNIA

Cadrul României privind prevenirea, pregătirea și răspunsul la crizele sanitare

Legislația națională

[Legea nr. 136/2020](#)¹⁰ privind măsurile în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic este principalul act normativ care stabilește cadrul juridic pentru gestionarea crizelor sanitare în România. Legea susține dimensiunea operațională a răspunsului la crize sanitare, inclusiv coordonarea interinstituțională și mobilizarea resurselor.

[Legea nr.481/2004 privind protecția civilă](#)¹¹, cu modificările ulterioare, precizează că protecția civilă este o componentă a sistemului securității naționale și reprezintă un ansamblu integrat de activități specifice, măsuri și sarcini organizatorice, tehnice, operative, cu caracter umanitar și informare publică, planificare și organizare în scopul prevenirii și reducerii riscurilor de producere a dezastrelor, protejării populației, bunurilor și mediului împotriva efectelor negative ale situațiilor de urgență, conflictelor armate și înlăturarea operativă a urmărilor acestora și asigurarea condițiilor necesare supraviețuirii persoanelor afectate.

Strategii

[Strategia națională de sănătate 2023–2030](#) reprezintă principalul document strategic care stabilește direcțiile de dezvoltare ale sistemului sanitar românesc și include componente legate de reziliența sistemului, digitalizarea sănătății și îmbunătățirea capacității de răspuns la crize. Aceasta

⁹ [Mecanismul de protecție civilă al Uniunii](#)

¹⁰ Monitorul Oficial nr. 634 din 18 iulie 2020

¹¹ Monitorul Oficial nr. 192 din 7 martie 2023

este integrată în cooperarea cu Organizația Mondială a Sănătății și este conectată la prioritățile europene privind securitatea sanitară.

[Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030](#), care precizează, printre altele, creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați.

[Strategia națională de reducere a riscurilor de dezastre 2024-2035](#) și anexele sale privind Planul de acțiuni pentru implementare și Informații suplimentare privind riscurile la care este expusă România, oferă un cadru cuprinzător, care să mobilizeze diferiți actori publici și privați implicați în vederea stimulării și accelerării eforturilor de creștere a rezilienței la dezastre a României, pentru atingerea obiectivelor strategice ale [Platformei naționale pentru reducerea riscurilor la dezastre](#) (PNRRD).

[Strategia națională de vaccinare în România pentru perioada 2023-2030](#) urmărește asigurarea accesului echitabil la servicii de vaccinare sigure și eficiente. Consolidarea programelor naționale de vaccinare este un obiectiv important în UE prin care se măsoară indicatorii privind livrarea vaccinurilor de calitate și sigure, ratele de acoperire vaccinală optime în concordanță cu vârsta, calitatea supravegherii bolilor și capacitatea de monitorizare a programelor de vaccinare, răspunsul în caz de epidemii, creșterea cererii pentru vaccinare și îmbunătățirea accesului la servicii și acceptanței populației.

Programe de cooperare internațională în domeniul securității sanitare

România participă la [inițiative globale](#) de consolidare a capacităților de securitate sanitară, în conformitate cu cerințele [Regulamentului sanitar internațional](#)¹² (IHR), care impun statelor membre să dezvolte capacități de detectare, evaluare și răspuns la urgențe de sănătate publică.

Hotărâri ale Parlamentului României adoptate în cadrul controlului parlamentar în afaceri europene

Hotărârea Camerei Deputaților nr. [93/2024](#), referitoare la comunicarea privind evaluarea Mecanismului de protecție civilă al Uniunii - Consolidarea pregătirii pentru situații de urgență a UE – [COM\(2024\)212](#), sprijină armonizarea măsurilor luate la nivel național cu cele europene și recomandă instituirea unui cadru de pregătire a populației în caz de dezastre, subliniind rolul campaniilor publice de conștientizare, pentru o mai bună educare a publicului în scopul pregătirii și intervenției în caz de dezastre, precum și al mobilizării comunităților în scopul gestionării situațiilor de urgență și pentru protecția generală a cetățenilor.

Hotărârea Camerei Deputaților nr. [1119/2025](#), referitoare la comunicarea privind pregătirea UE pentru următoarea criză sanitară: o strategie de contramăsuri medicale – [COM\(2025\)529](#) prin care sprijină consolidarea pregătirii pentru următoarea urgență sanitară prin îmbunătățirea accesului și a disponibilității contramăsurilor medicale în orice moment, și propune realizarea unui Accelerator de contramăsuri medicale care să funcționeze ca un ghișeu unic și să sprijine inovatorii pe întregul ciclu de dezvoltare, maximizând sinergiile între programele Uniunii de finanțare.

Hotărârea Camerei Deputaților nr. [1098/2025](#), referitoare la comunicarea privind strategia de constituire de stocuri la nivelul UE: stimularea pregătirii materiale a UE pentru situații de criză – [COM\(2025\)528](#) prin care sprijină obiectivul de a construi o reziliență materială durabilă, care să permită Uniunii Europene să răspundă rapid și eficient în situații de criză, protejând cetățenii și infrastructura critică și recomandă consolidarea instrumentelor securizate de schimb de informații între statele membre, în scopul sporirii eficienței răspunsului comun în situații de criză și asigurării unei imagini de ansamblu asupra resurselor disponibile.

¹² Regulamentul Sanitar Internațional (RSI/IHR) este un instrument juridic obligatoriu, adoptat de 196 de țări (inclusiv statele membre [OMS](#)), care reglementează drepturile și obligațiile în gestionarea riscurilor de sănătate publică. Scopul său este prevenirea, protecția și controlul răspândirii bolilor, minimizând interferențele cu traficul și comerțul internațional

Alte surse de informare

- [Fișă UE de informare – Planul Uniunii de prevenire, pregătire și răspuns la crizele sanitare](#)
- [Declarație](#) privind planul Uniunii de prevenire, pregătire și răspuns pentru crizele sanitare, Comitetul permanent al medicilor europeni (CPME)
- [Concluziile](#) Sindicatului funcționarilor publici europeni (EPSU)
- [Notă](#) privind CFM 2028-2034: Protecție civilă, pregătire și răspuns la crize, Grupul de reflecție al PE
- [EU4Health](#) - Agenția executivă europeană pentru domeniile sănătății și digital (HADEA) [Fișă de informare DUE - Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii](#)
- [Fișă de informare DUE - O strategie de contramăsuri medicale pentru următoarea criză sanitară](#)
- [Fișă de informare DUE - Strategia de constituire de stocuri la nivelul UE: stimularea pregătirii materiale a UE pentru situații de criză](#)